

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРИКЛАДНИЙ СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДАНИХ»

Компонента освітньої програми – вибіркова (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	Технології програмування та комп'ютерне моделювання
Спеціальність	F1 Прикладна математика
Галузь знань	F Математика та статистика
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача	Унгурян Галина Михайлівна – кандидатка фізико-математичних наук, асистентка кафедри прикладної математики та інформаційних технологій (https://amit.chnu.edu.ua/pro-kafedru/personalii/unhurian-halyna-mykhailivna/)
Контактний тел.	+380978352457
E-mail:	g.unhurian@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=9142
Консультації	середа з 13.00 до 14.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення дисципліни – забезпечити формування у здобувачів освіти системних компетентностей у сфері прикладного статистичного аналізу даних з використанням сучасних комп'ютерних технологій, зокрема програмного середовища R, що включає методи збору, структурування, обробки та інтерпретації емпіричних даних різного типу.

Мета дисципліни – сприяти оволодінню студентами теоретичними основами математичної статистики та методами їх практичної реалізації у R для моделювання, візуалізації та аналізу складних наборів даних, а також формувати навички критичної інтерпретації результатів статистичних досліджень та обґрунтованого прийняття рішень на їх основі.

Основні завдання дисципліни: сформувати практичні компетентності у застосуванні статистичних методів до аналізу реальних даних; забезпечити глибоке розуміння структурних елементів мови R, її синтаксису, логіки виконання команд та основних програмних конструкцій (циклів, умовних операторів, функцій); навчити створювати високоякісні графічні відображення даних та результатів їх обробки з використанням спеціалізованого пакету ggplot2; ознайомити з методами роботи із ключовими ймовірнісними розподілами та їх практичним застосуванням у R; сформувати навички виконання аналізу описової

статистики, перевірки статистичних гіпотез щодо характеру розподілу вибірки та оцінки достовірності отриманих результатів; навчити обчислювати параметри простої та множинної лінійної регресії у програмному середовищі R.

Засвоєння зазначених знань та вмінь дозволяє студентам здійснювати комплексний статистичний аналіз даних, інтегрувати результати в професійну діяльність, а також є необхідною основою для подальшого вивчення спеціалізованих дисциплін у сфері науки про дані, економіки, соціальних та інженерних досліджень.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ОБРОБКА, КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ДАНИХ В R. СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ ТА АНАЛІЗ ДАНИХ В R.	
Тема 1	Робота з R та RStudio, встановлення R-пакетів. Основні поняття та робота з даними.
Тема 2	Вектори та робота з ними, функції <code>apply()</code> , <code>supply()</code> , <code>outer ()</code> .
Тема 3	Робота з tidyverse в R.
Тема 4	Імпорт та передача даних
Тема 5	Робота з Data Table та основні принципи та функції пакету.
Тема 6	Візуалізація даних. Можливості пакету ggplot2.
Тема 7	Побудова гістограм, Q-Q діаграм. Коробчасті діаграми.
Тема 8	Візуалізація даних на практиці. Діаграми розсіювання. Принципи візуалізації даних.
МОДУЛЬ 2. Аналіз та дослідження даних, підготовка статистичних звітів.	
Тема 9	Зведена статистика. Поняття розподілу.
Тема 10	Поняття ймовірності, умовні ймовірності. Метод Монте-Карло
Тема 11	Випадкові величини. Стандартне відхилення. Центральна гранична теорема. Модель випадковості.
Тема 12	Статистичний висновок. Статистичні моделі.
Тема 13	Кореляція. Регресія.
Тема 14	Лінійні моделі. Стратифікація.
Тема 15	Хибна кореляція. Парадокс Сімпсона.

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології: лекції та їх презентації, практичні та лабораторні заняття, групова робота при розв'язуванні студентами практичних завдань, онлайн-тестування та опитування. Використання системи MOODLE, електронні підручники і ресурси репозитарію ЧНУ.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: усне та письмове опитування, захист практичних робіт, тестування.

Підсумковий контроль – залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxpbs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetsko-ho-natsionalnoho-universytetu.pdf> ;
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» [https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi at-2023plusdodatky-31102023.pdf](https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf) .

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=9142>

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Дискретна математика» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни

<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=9142>